

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 14/12/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 280: Nơi nào bạn ở thì nơi đó là đạo tràng!

Trên Kinh Phật đã nói rằng Bồ Tát ở chợ, ở siêu thị thì chợ và siêu thị là đạo tràng. Vì sao vậy? Vì tâm các Ngài thanh tịnh. Vậy thì nơi nào tâm chúng ta thanh tịnh thì nơi đó là đạo tràng. Tuy nhiên có nhiều người chấp trước rằng những nơi nguy nga, lộng lẫy, có tượng Phật to là đạo tràng. Suy nghĩ này sai rồi! Đạo tràng là nơi phải có đạo.

Hòa Thượng nói: ***“Ý nghĩ của đạo tràng tức là nơi chốn này chân thật phải có đạo. Có đạo là gì? Là nơi đó chân thật có tu, có hành, có thật làm.”*** Không cần hình thức, hình thức dù lộng lẫy cũng không nói lên điều gì. Nhiều người tưởng rằng hình thức sẽ cảm đến chư Phật, cảm đến Bồ Tát, nhưng thật ra, hình thức đó chỉ cảm đến Ma mà thôi. Người chấp vào hình thức sẽ bị rơi vào ảo danh ảo vọng, vọng tượng, phân biệt, chấp trước. Trên Kinh Kim Cang Phật nói rằng: ***“Dùng âm thanh, hình ảnh mà cầu thấy Phật thì không thể nào thấy được.”***

Phật khẳng định: ***“Nhất thiết hữu vi pháp như mộng huyễn bào ảnh”*** - mọi pháp ở thế gian này đều là giả. Chúng ta lấy cái giả và cho đó là thật thì sai rồi! Cho nên hình tượng chỉ là biểu pháp, cũng có tác dụng để dẫn khởi cái thật trong tự tánh của chúng ta. Tuy nhiên, không nên chấp vào hình tượng, không nên chấp vào cái giả đó và cho là thật.

Cũng như khi chúng ta thắp hương, dùng nén hương để dẫn khởi tâm mình thì đúng. Còn thắp hương mà cho rằng khói hương đó sẽ xông đến 10 phương chư Phật, sẽ kết nối 10 phương chư Phật là sai rồi. Thắp hương như thế đến bao giờ mới xông thấu được. Chỉ có ***“Giới hương, định hương, dữ huệ hương”*** như trên kệ khai kinh có nhắc đến, mới có thể xông thấu được 10 phương chư Phật. Khi chúng ta đốt lên một nén hương trầm là để dẫn khởi hương giới, hương định, hương huệ nơi chính mình.

Trong từ “*đạo tràng*”, thì “*tràng*” là nơi chốn, cho nên nơi chốn chúng ta ở chân thật có đạo thì nơi đó chính là đạo tràng. Còn nơi chốn nguy nga lộng lẫy, có tượng Phật bằng vàng nhưng người nơi đó không chân thật tu hành, chỉ ảo danh ảo vọng thì nơi chốn đó không phải là đạo tràng. Chúng ta hãy quan sát xem người cứ chìm vào ảo danh ảo vọng thì dần dần có còn ai tu hành nữa không?

Có một nơi mời tôi đến chia sẻ, nơi đây, người ta bài trí nhiều tháp xá lợi và dùng ánh đèn phản chiếu vào tháp, trông lấp lánh, khiến nhiều người ngưỡng mộ. Người quản lý nơi đây tuổi còn rất trẻ đã khoe với tôi về những tháp xá lợi này, tôi không biết thật hay giả nên chỉ xá và không nói gì. Ngay lúc đó, tôi có nhắc nhở mọi người nơi đó rằng ảo danh ảo vọng sẽ không được bao lâu, cần trọng kéo danh vọng sẽ hại chết. Thật vậy, một thời gian ngắn thì người này không biết đi đâu. Cho nên, phải là nội tâm thanh tịnh, phiền não vọng tưởng ít đi, tập khí xấu ác ít đi thì mới là chân thật có tu, có hành. Người thật tu nơi nơi đều hi sinh phụng hiến, luôn nghĩ đến việc giúp ích cho người. Người giả tu thì nơi nơi đều tìm cách gom về.

Hòa Thượng nói: “***Đạo có nhiều loại. Ngoài Phật giáo ra thì Đạo giáo, Nho giáo hay những tôn giáo ở nước ngoài cũng là đạo. Đạo có chánh có tà. Tà môn ngoại đạo. Vậy thì, nơi nào cũng có thể là tràng, cũng có thể là đạo tràng. Tuy nhiên, chúng ta phải biết rằng đạo tràng thì phải chân thật có đạo.***” Đạo ở đây phải hiểu là chính đạo hay tà đạo? Phật đạo đều là hy sinh phụng hiến, chí công vô tư, luôn tìm mọi cách làm lợi ích cho người được nhiều nhất. Tà đạo xuất phát từ lòng tham nên chắc chắn luôn là gom cho thật nhiều. Việc này rất dễ phân biệt, ngay đến người thế gian không tu chỉ cần tinh ý một chút là đã nhận ra rồi!

Phật pháp là “*vô duyên đại từ*” - tức là lòng từ bi không lý do, là giúp chúng sanh vô điều kiện. Nếu có điều kiện thì không phải là người học Phật. Phật là vô tư vô cầu còn Ma thì có tư có cầu, nhất định có lợi mới làm. Cầu thần, cầu quỷ để có lợi là việc không nên vì Ma giúp người, họ bỏ ra một, họ sẽ lấy lại hai. Chúng ta phải thấu hiểu rằng Ma giúp được cũng là lấy từ vận mạng của chúng ta chứ không phải tự nhiên mà có.

Ví dụ trong vận mạng của chúng ta, tổng số tiền tài chúng ta sử dụng trải đều trong một đời đến khi nhắm mắt là một tỷ. Bây giờ Ma giúp thì chỉ trong mấy năm là chúng ta lấy được. Chúng ta tưởng rằng mình được sung túc và may mắn.

Nhưng không phải! Ma đã giúp chúng ta lấy hết tiền tài trong vận mạng của mình rồi. Đến lúc phước trong vận mạng không còn mới trải qua cảnh khổn khổ. Có nhiều người tưởng rằng những thứ họ có là Phật ban cho. Phật không bao giờ làm việc đó.

Chúng ta phải hiểu rằng một người thiện đi giúp người thì luôn tìm mọi cách để làm sao người đó được tốt nhất trong hiện tại, trong vị lai chứ không bao giờ giúp người đó trở nên xấu hơn. Phật Bồ Tát giúp người thì phải làm cho người đó chân thật tốt, không phải giúp cho họ tăng thêm ảo danh ảo vọng hay thỏa mãn tham cầu, tham dục - “*Phật Bồ Tát thành nhân chi mỹ, bất thành nhân chi ác*” - Các Ngài thành tựu việc tốt chứ không thành tựu việc xấu cho người.

Có một đạo tràng đang tu hành rất tốt thì danh vọng lợi dưỡng đến. Người trong đạo tràng liền chìm đắm và đi theo hướng danh vọng lợi dưỡng. Ban đầu, người quản lý đạo tràng chỉ có một cái nhà để ở còn không đủ chỗ. Về sau họ có đến ba, bốn tòa nhà và cho rằng Phật ban cho họ. Sao lại đại khờ vậy? Hòa Thượng nói rằng Ma biết sự tham cầu của chúng ta và chỉ cần có ý thì từ chỗ sơ hở này, Ma sẽ nắm chấp.

Nếu chúng ta muốn tiền tài, danh vọng, của cải vật chất thì Ma sẽ mang tiền tài, danh vọng, của cải vật chất đến. Tâm chúng ta có mong cầu thì Ma sẽ thỏa mãn mong cầu. Để làm gì? Để làm lung lay đạo tâm. Danh vọng, vật chất quá nhiều sẽ khiến mong cầu vượt thoát sanh tử không còn. Lúc này, tâm nuôi tiếc rằng đồng tiền tài, vật chất ấy không có ai sử dụng, thế là, chúng ta sẽ muốn ở lại để tiêu sài đồng tài sản ấy.

Hòa Thượng nói: “*Ở nơi nhà Phật, đạo tràng là phải có đạo, không cần có hình thức. Thích Ca Mâu Ni Phật năm xưa ở đời, Thế Tôn Ngài 49 năm giảng Kinh nói pháp ở nơi đâu? Ở trong rừng, ở dưới gốc cây, ở nơi đồng hoang. Đạo tràng quan trọng nhất là phải có đạo. Chúng ta hiểu được ý này rồi, vậy thì, không luận chúng ta ở nơi nào, chỉ cần trong tâm có đạo thì nơi đó chính là đạo tràng. Chúng ta thử nghĩ mà xem, bạn ở trong nhà thì nhà cũng là đạo tràng. Người cả nhà của bạn là những đạo hữu. Ngày ngày trong nhà nghe Kinh, tụng Kinh, nghe pháp, niệm Phật, nhất tâm hướng Phật, vậy thì, nhà của bạn là đạo tràng rồi!*”

Chúng ta cần hiểu đạo là gì? Đạo không mang hình thức. Xưa giờ chúng ta quá nặng hình thức. Hình thức chỉ là hỗ trợ chúng ta khơi dậy cái thật trong cái giả. Thế nhưng chúng ta lại chấp mắc, dính chặt trong cái giả. Đây là tâm bệnh của chúng sanh. Nói đến sự làm chấp, có nhiều người cho rằng, nơi nào có tượng Phật to để lạy thì có phước. Ở những nơi chùa hoang, vắng vẻ thì ít ai đến.

Tuy nhiên, Hòa Thượng khẳng định nơi nào chân thật có đạo, chân thật có tu mới là có đạo tràng. Nếu chúng ta ở nơi vắng vẻ và thật làm theo lời Phật thì nơi đó là đạo tràng. Nếu chúng ta phan duyên, cưỡng cầu, chạy đi tìm để rồi cuối cùng chính mình càng lúc lại càng phiền não.

Có lần tôi đã góp ý ở một đạo tràng về chuyện này, họ mỗi ngày đi một đạo tràng để niệm Phật, một tháng đi hết 25 địa điểm, cuối cùng phiền não vẫn phiền não, vọng tưởng vẫn vọng tưởng và tham thì không ai bằng. Cho nên việc tu hành nơi nhà Phật, quan trọng nhất là nơi nội tâm chúng ta. Trong tâm phải có đạo, nghĩa là thật tu, thật học. Hình tướng chẳng giúp ích được gì cho chúng ta - “*Phàm sở hữu tướng giai thị hư vọng*”. Hình tướng hoành tráng, lộng lẫy, uy nghi nhưng trong tâm người tu thì đầy phiền não vọng tưởng, vậy thì đáng sanh tử và đọa lạc thế nào, chúng ta vẫn sanh tử và đọa lạc như thế đó.

Hòa Thượng nói: ***“Trong thời đại hiện đại, cả thế giới đều động loạn bất an. Người chân thật tu hành thì vạn duyên buông bỏ, trong tâm chân thật có đạo. Đó mới gọi là đạo tràng chân thật. Cho nên đạo tràng ở nơi nào vậy? Đạo tràng ở nơi tâm, gọi là tâm địa đạo tràng, không phải ở ngoài. Trong tâm bạn, chân thật có đạo, thì không luận bạn ở nào thì nơi đó chân thật là đạo tràng.”***

Thế giới quả thật là bất an, vừa rồi, chúng ta nghe tin động đất tại Nhật Bản và không chỉ nước ta mà ở các nước trên thế giới cũng vừa trải qua bão lũ khủng khiếp. Cho nên, người chân thật tu hành phải thấu hiểu thế gian là vô thường, khổ, không, vô ngã. Biết được chân tướng sự thật này, chúng ta hãy làm nhiều việc cho cộng đồng xã hội, làm nhiều việc hy sinh phụng hiến. Nếu tự tư tự lợi thì những thứ chúng ta có được từ tự tư tự lợi sẽ có phá gia chi tử đến để phá mà thôi.

Bồ Tát ở nơi nào thì nơi đó chúng sanh được lợi ích. Bản thân chúng ta chưa phải là Bồ Tát, ngày ngày tham sân si vẫn còn. Do đó, chúng ta hãy nỗ lực không

để tham sân si khởi lên, không tham cho riêng mình mà hãy cố gắng làm các việc lợi ích cho người. Chúng ta chưa phải là Bồ Tát nhưng làm các việc của Bồ Tát thì dần dần chúng ta thành Bồ Tát. Đây chính là trong tâm có đạo, hay gọi là tâm địa đạo tràng, công phu từ nơi tâm chứ không phải nơi miệng.

Người chỉ nói nơi miệng, không thật làm, suốt ngày nói lợi ích chúng sanh nhưng họ ở nơi đâu thì chúng sanh không có lợi ích mà lợi ích lại rơi vào tay họ, vậy thì đạo ở đâu? Hòa Thượng trong bài có nhắc đến Tổ thứ 13 của Tịnh Độ tông chúng ta là Tổ sư Ấn Quang. Trên bàn thờ tổ, Ngài luôn đề chữ “Tử” để nhắc rằng: “*Người sắp chết rồi đừng có tham cầu*”. Trên Kinh Kim Cang, Phật cũng khẳng định: “*Thế gian vô thường, khổ, không, vô ngã*.”

Hòa Thượng nói: “***Pháp ấn của nhà Phật có bốn câu nói: “Đừng làm các việc ác. Vâng làm các việc thiện. Giữ tâm mình trong sạch. Là lời chư Phật dạy.” Không chỉ giáo dục của Thích Ca Mâu Ni Phật mà 10 phương ba đời chư Phật Như Lai đều dạy người tổng nguyên tắc, tổng phương hướng và tổng mục tiêu này. Người có đạo chính là người thực hành bốn câu pháp ấn này của Phật.***”

Phật dạy: “*Vâng làm việc lành*”. “*Việc lành*” là các việc lợi ích cho cộng đồng cho tha nhân, không chen lấn lợi ích của ta. Ở thế gian người ta không chịu làm “*việc lành*” vì sợ lỗ, tâm họ luôn đặt ở được mất, hơn thua, tốt xấu. Ngược lại, chúng ta nghe lời Hòa Thượng Tịnh Không nên thật làm, càng làm càng không thấy bị lỗ. Hôm nay là chủ nhật, các học sinh đều tham gia các lớp Kỹ năng sống. Mỗi lần các con đến lớp là có nhiều điều mới mẻ, tương lai sẽ đều là như vậy. Vì sao vậy? Vì chúng ta luôn tìm cách hoàn thiện hoàn cảnh để phục vụ chúng sanh được tốt nhất. Hôm nay các con đến lớp sẽ có màn hình led và xem phim hoạt hình về những tấm gương đức hạnh Việt Nam.

Chúng ta làm như thế này để chứng minh với mọi người rằng càng nỗ lực làm thì càng dư dả. Dư dả ở đây không phải là dư ra để cho vào túi, để gửi ngân hàng chiếm làm của tự tư tự lợi, mà dư dả là để làm mọi việc chân thật lợi ích cho cộng đồng. Tôi khuyên mọi người hãy cố gắng làm để mình chứng cho lời Phật dạy là thật, lời Hòa Thượng dạy là thật, là có kết quả, càng làm càng tốt, ngày càng tốt.

Cụm từ “*Tâm địa đạo tràng*” nghe thật là hay, đó là đạo tràng nơi tâm mình. Tâm luôn nghĩ đến việc lợi ích cho cộng đồng, cho xã hội. Bài học hôm nay, Hòa Thượng nhắc đến Pháp ấn của nhà Phật chính là: “Đừng làm các việc ác. Vâng làm các việc thiện. Giữ tâm mình trong sạch. Là lời chư Phật dạy”./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!